

Eszperantó Világszövetség (UEA)

Felshóalás az

Emberi Jogok Tanácsa 13. ülésén,

2010. március 1-26, Egyesült Nemzetek Szervezete, Genf.

2010. március 16-án

A kisebbségek nyelvi jogai

Elnök Úr, Hölgyeim és Uraim!

Az Eszperantó Világszövetséget képviselem, a több mint száz országban használt semleges és demokratikus nemzetközi nyelv szövetségét.

A következőket figyeltük meg az ENSZ-ben:

- sok dokumentumot csak angol nyelvű szövegezésben osztanak ki,
- a plenáris üléseket ugyan egyidejűleg fordítják az ENSZ hat hivatalos nyelvébe, de a szűkebb körű tárgyalások javarészt kizárólag angol nyelven folynak,
- az ülésekről készült videókat az interneten csak a felszóaló nyelven és angol fordításban terjesztik. Aki ezen nyelvek egyikét sem érti, nem tudja követni a vitákat,
- az ENSZ bizonyos munkái nem a hat nyelven zajlanak le, hanem csak két-három nyelven. Ezt sajnálatosnak tartjuk.

Határozottan állást foglalunk az ellen, hogy egy olyan jelentőségű nemzetközi szervezet, mint az Egyesült Nemzetek Szervezete, egyre inkább kizárólag csak egy nemzeti nyelvet használ.

Egy példa a sok közül: az UNIFEM, az ENSZ női kérdésekkel foglalkozó szervezetének a honlapja csak angol nyelvű. Ez elfogadhatatlan.

A nyelvi és kulturális sokféleség, akár csak az élőlények sokfélesége, a bioszféra gazdagsága, óriási értéket jelent. A nyelvi és kulturális sokféleséget tapasztaljuk közvetlenül magunk körül is, ebben a teremben, tudatában vagyunk hát a gazdagságnak, amelyet ez képvisel. Ha egy nemzeti nyelv veszi magára a nemzetközi nyelv szerepét, az az egyenjogúsággal ellentétes és antidemokratikus hozzáállásról tanúskodik. Amíg egy nem angol anyanyelvű személy a szavakat keresgéli, addig érveire koncentrálhat az angol: s így mindig ő van előnyben. Míg egy angol tudós kémiai vagy fizikai kutatásait végzi, addig a nem angol nyelvű tudósnak az angol nyelvet kell tanulnia, hogy kiadhassa tanulmányát angolul. Az angol anyanyelvűnek több esélye lesz arra

Universala Esperanto-Asocio

www.uea.org * www.linguistic-rights.org * www.esperanto.net * www.lernu.net

hogy elsőként szerezzon meg diplomákat vagy éppen a Nobel-díjat. Ez a helyzet igazságtalan.

Ezen a március 16-i délelőttön a kisebbségek jogai voltak napirenden*. A világ népei közül vegyük most például a franciául beszélő afrikaiakat, akik megkülönböztetve érzik magukat; vajon mondhatjuk-e hogy ezek kisebbséggé válóban vannak?

Kérjük az ENSZ-et és a hozzá tartozó nemzetközi szervezeteket, tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy minden alkalommal több nyelven folytassák munkájukat, ha lehet az ENSZ-nek mind a hat hivatalos nyelvén, bár ez önmagában is megkülönböztetést jelent a világ mintegy hatezer létező nyelvével szemben, melyek mindegyikét az ENSZ hivatalos nyelveként nyilvánvaló okok miatt nem lehet használni.

Megköszönjük az ülés szervezőinek, és gratulálunk ahhoz, hogy március ötödikén, amikor a fogyatékossgal élő személyek jogait tárgyaltuk, lehetővé tették a jelnyelvi tolmácsolást.

Végezetül, emlékeztetnénk a 2008. évre, melyet az ENSZ a nyelvek éveként különböztetett meg**. A kitűzött célokat az UNESCO megvalósította. Ezek után kérjük, hogy az ENSZ nyilvánítsa a 2012-2021-es évtizedet a nyelvek évtizedének.

Köszönöm figyelmüket.

* Déclaration sur les droits des personnes appartenant à des minorités nationales ou ethniques, religieuses et linguistiques, adoptée par l'Assemblée générale, 1992, 47ème session (A/RES/47/135, 18 déc. 1992)
<http://www.un.org/depts/dhl/dhlf/resguidf/resinsfr.htm>

** Assemblée générale, Soixante et unième session, 96e séance plénière, Mercredi 16 mai 2007, à 15 heures, New York. Résolution adoptée par l'Assemblée générale, 96e séance plénière, 16 mai 2007, A/RES/61/266, Multilinguisme, point 25. « Proclame 2008 Année internationale des langues » Procès-verbal A/61/PV.96
<http://www.un.org/Depts/dhl/resguide/r61fr.htm>